

la bastida de les alcusses moixent

Ibers i vins al cor de les Terres dels Alforins

Qui eren els ibers?

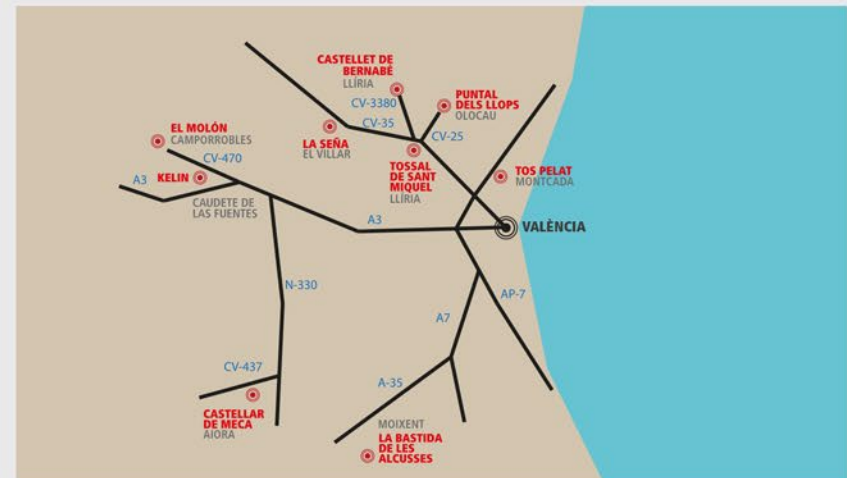
Els ibers van habitar la façana oriental de la península ibèrica entre els segles VI i II abans de la nostra era. Els trets culturals dels ibers variaven d'un territori a un altre. Els qui van habitar a la zona valenciana van ser denominats edetans i contestans per alguns viatgers i geògrafs grecollatins.

Constituïen una societat jerarquitzada, governada per una elit que organitzava l'explotació del camp i controlava les relacions comercials des de ciutats fortificades. La vida quotidiana es desenvolupava en cases on no sols es cuinava, menjava i dormia, sinó que també s'hi duïen a terme activitats artesanals i metal·lúrgiques, i fins i tot cultes als avantpassats i les divinitats.

Jose Maria Bautista Rodriguez

Jaciments de la ruta

Els ibers a Moixent

La Bastida dels Alcusses va ser un assentament fortificat habitat entre el final del segle V aC i el final del segle IV aC. Ocupa unes quatre hectàrees i hi van poder arribar a residir unes sis-centes persones, una comunitat socialment heterogènia formada per membres de l'elit i els seus servents junt amb altres famílies.

Com eren les seues fortificacions?

Una potent muralla d'entrè dos i quatre metres d'amplària defensa l'assentament. Tenia torres de guaita. Quatre portes fortificades donaven accés al poblat, tres al sector occidental i una en l'extrem oriental. Totes elles tenen bancs laterals, possiblement com a llocs de guàrdia o espais per al control de mercaderies. Tant les portes com la muralla es van construir amb un sòcol de maçoneria, visible actualment, i un mur d'atovons. Un adarb permetia la circulació per la muralla, les torres i les portes.

Com estava organitzat l'espai urbà?

Les construccions es van organitzar al llarg d'un carrer central i altres paral·leles a la muralla. Els vials principals estaven dissenyats per a facilitar la circulació de carros amb mercaderies. Les illes de cases eren de diverses grandàries, formades per l'agregació de cases d'unes quantes habitacions, algunes fins i tot amb patis. Hi ha dos edificis públics: un graner a la part central i un lloc per a reunions i celebracions col·lectives en el punt més alt de l'assentament.

La societat

Estava jerarquitzada. Les famílies de l'elit controlaven l'explotació del camp, el bestiar, els metalls i el comerç. Hi residien juntament amb llauradors i artesans especialitzats en terrisseria, metal·lúrgia, escultura, joieria o tèxtil.

Els guerrers més destacats degueren ser cavallers com el de la coneguda figura de bronze que representa un genet armat. Empunya l'espasa, que denominem falcata, i l'escut. Destaca el seu casc amb gran plomall, tot un símbol del poder. A més d'aquests guerrers va haver-hi altres infants armats amb llances i escuts. Les dones de les famílies poderoses devien tindre a càrrec seu l'administració de les cases. El tèxtil devia ocupar part de les seues tasques quotidianes.

Per què es va abandonar?

L'assentament va tindre una vida molt curta, perquè només va estar habitat al llarg d'unes tres o quatre generacions. Hi hagué un abandó ràpid i forçat del lloc, a causa dels conflictes amb altres ibers de la zona pel control i el domini dels recursos i el comerç.

Descobreix el jaciment

- (1) La casa ibèrica reconstruïda.
- (2) La muralla i la porta oest.
- (3) La porta sud.
- (4) L'edifici de reunions.
- (5) La plaça central i el graner.
- (6) El barri del sector sud.
- (7) El mirador de les Alcusses.
- (8) La porta nord.

La casa ibèrica reconstruïda

Està feta a escala natural amb els materials i les tècniques que usaven els ibers. Els murs són d'atovons —rajoles fetes de fang i palla i assecades al sol— sobre un sòcol o base de pedres.

Les façanes i els espais interiors es llüïen i s'emblanquaven. Els sostres eren plans, amb lleus pendents per a facilitar el desguàs, i eren accessibles per a dur a terme labors quotidianes. Veureu que en una part està la llar per a calfar-se i cuinar, que era el centre de reunió i símbol de la vida en família. Un altre espai és per a la mòlta, el treball del metall o el tèxtil junt amb diverses labors artesanies. Als rebosts s'emmagatzemaven i conservaven els productes agraris.

MPV / Arquitectura Virtual

José Ricardo Giménez Mezquita

Helena Bonet Rosado

Com arribar a

la bastida de les alcusses

Des de Moixent:

16 minuts amb cotxe
12,4 km de longitud
375 m de desnivell

Des de la zona d'aparcament:

3 minuts a peu
175 m de longitud
20 m de desnivell

La Bastida de les Alcusses se situa en l'extrem sud-oest de la serra Grossa, a Moixent. Està a més de 700 m sobre el nivell del mar i a uns 300 m per damunt de les terres circumdants del Pla de les Alcusses, que és un xicotet altiplà pel qual s'hi accedeix i del qual rep el nom.

L'entorn actual del jaciment és un espai forestal, amb bosc de pi i matoll mediterrani baix.

Al pla, el paisatge està marcat per parcel·letes de fruiters i pel ritme tradicional de les labors agrícoles, especialment la producció vitivinícola.

MOIXENT

A-35

XÀTIVA

A-7

ALZIRA

VALÈNCIA

VISITES GUIADES

Reserva prèvia

687 836 717 – 687 836 545

Horari de visites:

De dimecres a diumenge, de 10:30 a 14:00 h.

Dissabtes, diumenges i festius començaran a les 11:30 i 12:30 h des de la Casa Ibera.

labastida@moixent.es

www.bastidaalcusses.es

Ajuntament de Moixent

Museu Arqueològic Municipal

C/ Poeta Gabriel Vila, 7

962 295 010 – 690 115 083

www.moixent.es

Museu de Prehistòria de València

C/ Corona, 36. València

963 883 579

www.museuprehistoriavalencia.es

